

Økologisk korn

Økologisk kornproduksjon følger de offentlige reglene for økologisk produksjon. Reglene stiller egne krav til blant annet gjødsling, plantevern, jordhelse, vekstskifte og såfrø.

For korn handler økologisk produksjon særlig om å bruke vekstskifte og hardføre kornslag for å opprettholde jordas fruktbarhet og forebygge ugras, sykdom og skade heller enn å benytte syntetiske sprøytemidler og lettløselig mineralgjødsel.

Kort fortalt

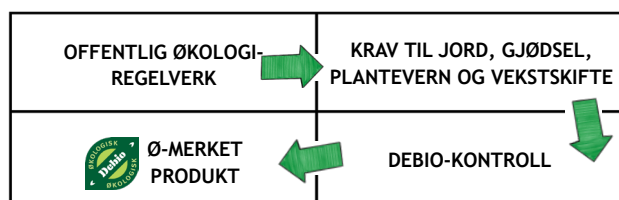
Økologisk kornproduksjon har egne krav til gjødsling, plantevern, jordhelse og vekstskifte. Sammenlignet med ikke-økologisk produksjon betyr det blant annet forbud mot syntetiske sprøytemidler og lettløselig mineralgjødsel. Heller bytter man planteslag man dyrker på et gitt areal for å øke fruktbarhet i jorda og redusere risiko for plantesykdom og skadedyr (vekstskifte). Man benytter også økologisk såfrø som er egnet til å klare seg uten syntetiske sprøytemidler. Det er også krav om en periode med omlegging (karens) før avlingen kan selges som økologisk.

HVA SKILLER ØKOLOGISK KORPRODUKSJON FRA IKKE-ØKOLOGISK KORPRODUKSJON?

I økologisk produksjon er det ikke tillatt å bruke syntetiske sprøytemidler eller lettløselig mineralgjødsel. I stedet bygges jorda opp med vekstskifte, belgvekster, grønngjødsling, husdyrgjødsel og annet organisk materiale. Vekstskifte, å variere hvilke planter som dyrkes på et areal, gir bedre jordhelse og mindre problemer med ugras, sykdom og skadedyr. Det skal brukes økologisk godkjent såfrø, og mange velger eldre kornslag som tåler skadegjørere og ekstremvær bedre. For arealer det skal dyrkes korn på er karenstiden 24 måneder før såing.

HVA BETYR Ø-MERKET?

Ø-merket er det offisielle merket for økologisk mat i Norge. Merket viser at maten er produsert, bearbeidet og solgt i tråd med det offentlige økologiregelverket. I Norge er det Debio som kontrollerer og godkjenner økologisk produksjon for Mattilsynet. For å kunne bruke Ø-merket må produksjonen kontrolleres og godkjennes. Regelverket kommer i tillegg til de andre kravene som gjelder for norsk matproduksjon.

TEMA	MINIMUMSKRAV ØKOLOGISK PRODUKSJON	MINIMUMSKRAV IKKE- ØKOLOGISK PRODUKSJON
Plantevern	Forbud mot syntetiske sprøytemidler. Robuste sorter, naturlige fiender. Mekaniske metoder.	Tillatt å bruke syntetiske sprøytemidler.
Gjødsling	Forbud mot lettløselig mineralgjødsel. Næring fra vekstskifte, belgvekster, grønngjødsling, husdyrgjødsel og organisk materiale.	Tillatt å bruke lettløselig mineralgjødsel.
Vekstskifte	Sentralt krav for jordhelse og mot ugras, sykdom og skadedyr.	Ikke samme krav; monokultur er vanlig.
Frø	Økologisk godkjent såfrø; ofte eldre, mer motstandsdyktige kornslag.	Ingen tilsvarende krav.
Karenstid	24 måneder før såing.	Ingen karenstid.

ØKOLOGISK KORPRODUKSJON OG BÆREKRAFT

Produksjon av mat påvirker miljøet. Utslipp, arealbruk, jordhelse, biologisk mangfold og bruk av hjelpemidler i produksjonen er viktige deler av dette bildet. Økologisk landbruk jobber for å redusere flere av disse belastningene. Det skjer blant annet gjennom forbud mot syntetiske sprøytemidler og lettløselig mineralgjødsel, krav til økologisk fôr og større fokus på lokale ressurser og kretsløp.

For korn er gjødsling, plantevern, jordhelse og vekstskifte særlig relevant. Økologisk produksjon stiller egne krav på disse områdene. Regelverket for økologisk produksjon gir klare regler for hvordan produksjonen skal ta hensyn til miljø og ressursbruk.

Et viktig mål i økologisk planteproduksjon er å bevare og forbedre jordas fruktbarhet og å forebygge jorderosjon. Mindre avhengighet av importerte innsatsmidler kan også gjøre økologisk korn til en del av norsk matberedskap. Vekstskifte og bruk av organisk materiale bidrar til levende jord og et rikere biologisk mangfold.

Markedstall fra 2025

7 prosent økning i produksjonen av økologisk førkorn, erter, oljefrø og åkerbønner fra året før.

Østfold har størst økologisk kornareal, med 22 900 dekar.

12,7 prosent økte omsetningen av økologisk korn og bakervarer i dagligvare.

528 millioner kroner/prosent ble omsatt i økologiske kornprodukter og bakervarer

EUs mål er 25 prosent økologisk landbruk innen 2030.

Norges mål er 10 prosent økologisk jordbruksareal innen 2032.

HVORFOR BØR DU VELGE ØKOLOGISK KORN?

Økologisk kornproduksjon gir forbrukere, innkjøpere og andre aktører et alternativ der produksjonen har strengere krav til plantevern, gjødsling, jordhelse og ressursbruk. Ø-merket viser at produksjonen skjer etter de offentlige reglene for økologisk mat.

